

ROZWIÓJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Poniedziałek, dnia 4 września 1922 roku.

WIADOMOŚCI POLITYCZNE

Nareszcie.

Jak donosi warszawski, żargonowy „Hajnt”, rząd polski zdecydowany jest zlikwidować sprawę uchodźców żydowskich w Polsce w przeciągu trzech miesięcy. Naczelnik wydziału bezpieczeństwa w ministerstwie spraw wewnętrznych, p. Kliński, oświadczył jednemu z działaczy żydowskich, adw. Briańskiemu, że do 1 grudnia br. usunie się przymusowo z Polski wszystkich uchodźców z Rosji, zarejestrowanych do dnia 1 lipca br. — o ile oni w przeciągu tego czasu sami z Polski nie wyjadą. Przymusowe wysiedlanie nie będzie stosowane do kategorii t. zw. obcokrajowców, lecz osób, które uciekły z Rosji podczas dwóch lat ostatnich.

Przyjazd Jugosławian do Polski.

(wp) W dniu wczorajszym wyjechała z Białogrodu wycieczka dziennikarzy Jugosłowiańskich do Polski. Dn. 4 b. m. wycieczka będzie w Piotrowicach, skąd udaje się do Lwowa i Krakowa. Do Warszawy przyjadą dziennikarze jugosłowiańscy dn. 10 b. m., następnie udadzą się do Łodzi. (2)

Kronika zagraniczna

Przesilenie imigracyjne we Francji.

(x) Straszne straty w ludziach, poniesione przez Francję w ciągu ostatniej wojny wywołały tam brak rąk roboczych, zwłaszcza w departamentach północno-zachodnich, zniszczonych przez Niemców. Rząd francuski zatem musiał poprzeć imigrację robotników obcych na swe terytorium. Usiłowania te osiągnęły skutek pożądaný w pierwszych latach powojennych. Już jednak w roku ubiegłym stwierdzono większy odpływ, niż przyływ emigrantów. Przybyło, mianowicie, w tym roku — jak obecnie podają dzienniki francuskie — na terytorium francuskie 24,490 robotników obcych, wyjechało zaś z Francji 62,536.

Sród przybył liczone 9,435 Polaków, 7,160 Włochów, 5,917 Belgów, 1,537 Hiszpanów, 45 Portugalczyków, 36 Greków i 330 przedstawicieli innych narodowości.

W tym samym zaś czasie wyjechało z Francji 23,197 Włochów, 23,097 Hiszpanów, 6,580 Belgów, 4,113 Polaków, 3,934 Portugalczyków, 702 Greków i 913 przedstawicieli innych narodowości.

Gromadny ten wyjazd robotników obcych przypisuje prasa francuska przesileniu ekonomicznemu, które przechodzi obecnie Francja. (5)

Lew Tołstoj Świętym Sowieckim.

(x) Z Moskwy donoszą sensacyjną plotkę, że nowy kościół sowiecki ma zamierzać kląć, rzucając poprzednio na Lwa Tołstoja, a następnie ułożyć modlitwę na jego cześć. Lew Tołstoj ma być ogłoszony prorokiem nowej religii. Przebieg spraw religijnych w Rosji wprawia wiernych dawnemu kościołowi w prawdziwe osłupienie.

Niemcy chcą zagarnąć Górny Śląsk.

KLAMSTWA NIEMIECKIE O POLSCE.

KATOWICE 3.9 (AW) Dzienniki niemieckie przed głosowaniem niemieckim na Górnym Śląsku jako ostateczny argument mają skłonić ludność do głosowania za zupełnym wcieleniem do Rzeszy, przytaczają cyta-

ty partyjnych pism polskich, które w okresie walk przedwyborczych przedstawiają stosunki polskie w jak najgorszym świetle. Wedle cytatów niemieckich w Polsce panuje jakoby straszna nędza.

Rada Ligi w obronie Niemców.

ZADA ONA ZAPRZESTANIA REPRESJI (!?) WZGLĘDEM NIEMCÓW.

GENEWA 3 (PAT) Jedną ze spraw, którymi zajmuje się obecnie Rada Ligi, jest sprawa mniejszości niemieckich w Polsce. Rada Ligi zajęła się ponownie sprawą mniejszości niemieckich i postanowiła prosić rząd polski, ażeby zechciał do czasu, w którym Rada będzie miała okazję wypowiedzieć się w tej sprawie, odroczyć wszelkie zarządzenia administracyjne lub sądowe, mogące mieć wpływ na normalne położenie rolników, którzy złożyli petycje. Ponadto Rada Ligi zwróciła się

do przedstawiciela rządu polskiego z prośbą o zbadanie różnych kwestii prawnych oraz faktów podniesionych w sprawozdaniu Komisji Rady Ligi. W czasie obecnej sesji zadaniem Rady będzie przeprowadzenie dyskusji nad wynikami powyższych narad. (Niemcy potrafili skarżyć się na rzekome prześladowanie ich w Polsce a nasz rząd milczy i zezwala na gwałty nad ludnością polską na niemieckim G. Śląsku. Przep. Red.)

O prawo żeglugi na Niemnie.

SPRAWĄ TĄ ZAJMUJE SIĘ KONFERENCJA AMBASADORÓW.

GENEWA 2 (PAT) Na ostatnim posiedzeniu komisji komunikacyjno-iranzytowej prof. Winiarski poruszył sprawę zamknięcia przez Litwę Niemna dla żeglugi polskiej. Profesor Winiarski zaznaczył, że Niemen został umiędzynarodowiony na mocy traktatu wersalskiego, którego Litwa nie uznaje. Rząd litewski obiecywał kilkakrotnie swoje przystąpienie do kon-

wencji barcelońskiej, przez co zapewniłby Polsce wolność żeglugi na Niemnie. Prof. Winiarski przedstawił cyfrowo zgubne skutki zamknięcia Niemna dla handlu międzynarodowego. Sprawą Niemna zajmuje się konferencja ambasadorów, uzależniając otwarcie Niemna od przebiegu sprawy komisji i zastrzegając sobie możliwość wytoczenia jej przed Ligą. (2)

Japonja popiera akcje przeciw bolszewicką.

WARSZAWA 3.9. (A.W.) Na dzień 3 b. m. wyznaczona jest konferencja przedstawicieli Czołowej sowieckiej republiki Dalekiego Wschodu, przedstawicieli Japonii w Sankumie, położonym na pół drogi między Mungnem a Charbinem. Prasa japońska donosi, że Kimol wysuwa jako atut na tej konferencji plan militarny na mocy którego amunicja rosyjska złożona we Władywostoku, a mająca 300 milionów jej wartości, zostałaby oddana pod nadzór Japo-

nii. Wycofanie wojsk japońskich z Syberji w końcu października jest jakoby nieodwołalne. Jeżeli Czołowa nie przyjmie warunków dotyczących rybołówstwa w Mikołajewsku, żądania odszkodowań ze strony Japonii i w ochronie jej praw na Syberji istnieje zamiar oddania amunicji białej gwardji, która wydała proklamację w duchu carskim i zorganizowała wrogi rząd. Prasa japońska plan ten popiera. (7)

UKŁAD MIĘDZY WŁOCHAMI I AUSTRIĄ.

RZYM 3 (PAT) Układ handlowy między Włochami a Austrią został już podobno w zasadniczych rysach ustalony. Włochy zabezpieczając swoje interesy mają udzielić

Austrii w wielkim zakresie pewnych korzyści. Schiller, który miał dziś wieczorem odjechać do Wiednia, odroczył swój wyjazd, ażeby ustalić parę szczegółów.

Niepokoje we Wschodniej Małopolsce.

„Zbrodnicza ręka“.

W ostatnich czasach dokonano we Wschodniej Małopolsce szeregu zamachów na obiekty rządowe. Łatwo można było domyśleć się, że czyżby tych dopuścili się spiskowcy ukraińscy. Obecnie ujawniono dokładnie, czyja ręka tu działała i za czyje pieniądze. Władze policyjne we Lwowie wpadły na trop nowego formalnego spisku ukraińskiego we Lwowie i Małopolsce Wschodniej, mającego za zadanie wprowadzenia pewnego rodzaju teroru i zaburzeń we Lwowie oraz we Wschodniej Małopolsce w okresie przedwyborczym. Organom policji państwowej udało się pochwytać jednego z głównych wykonawców spisku. Był nim emisariusz samozwańczego rezydującego w Wiedniu „rządu ukraińskiego“ Petruszewicza. Tak więc nie ulega wątpliwości, ogniskiem akcji terrorystycznej we Wschod. Małopolsce jest „rząd“ p. Petruszewicza i jego grupa, przebywająca poza granicami kraju.

A teraz nasuwa się tu pytanie, skąd p. Petruszewicz bierze fundusze, aby utrzymywać na obczyźnie swój „rząd“ i zorganizować spiski. Wprost nie podobna przypuścić, aby takiej imprezy, mającej na celu szkolenie Polse,

nie finansowali z całą gotowością Niemcy i bolszewicy... Tu też należy szukać głównej siły żywy zamachów, dokonywanych we Wschod. Małopolsce. (2)

Czarna Mafja.

Pięć gmin w powiecie bobreckim i stryckim podpisało odezwe, zainicjowaną przez wydział pow., protestującą przeciw autonomii Wschodniej Małopolski, a domagającą się sejmików wojewódzkich.

Z tego powodu jakaś czarna ręka miała wymordować wójtów tych gmin za „zdradę“. Jednego, mianowicie wójta w Podhorcach nad Stryjem, zdołano zgładzić strzałem, danym przez okno. We wsi Dulibach ofiarą padł stróż nocny, którego emisariusz wziął za wójta. Tajemni czy ten osobnik, w czarnym ubraniu i urzędowej czapce ze złotą przepaską, poprzednio kazał jakiemś chłopcu przywołać do siebie wójta, na której były po rusku wypisane słowo „Śmierć zdrajcy!“ Taki sam osobnik w Stralkowie pytał się o wójta, ale ludzie, wiedzący już o morderstwie w Dulibach, wójta ostrzegli. Władze podobno są już na tropie zbrodniarzy. (7)

Prasa francuska o Radzie Narodów.

OCHRONA MNIEJSZOŚCI WINNA BYĆ WYKONYWANA NA PODSTAWIE SPECJALNEJ KONWENCJI.

PARYŻ 3 (PAT) Omawiając sprawę ochrony mniejszości narodowych, „Petit Parisien“ stwierdza, że Zgromadzenie zajmie się projektem procedury. Ochrona mniejszości winna być wykonywana na podstawie specjalnych konwencji, dołączonych jako aneksy do różnych traktatów pokojowych. Prawo Ligi Narodów winno się ograniczyć do kontroli nad stosowaniem powyższych postanowień. Rada Ligi nie powinna się mieszać w stosunki religijne. Ma być utworzony komitet złożony z prezydenta Rady i dwóch członków, który będzie miał za zadanie tylko badanie nadesłanych protestów i próśb. Mandaty przedstawicili Brazylii, Chin, Hiszpanii i Belgii zostały przedłużone na jeden rok. Jednocześnie jednak domagają się mie-

scą w Radzie kraje skandynawskie i Małej Ententy. Wyłania się również sprawa kandydatury Benesa. Usunięcie się Hymansa byłoby stratą nie do powetowania.

„Journal“ omawiając sprawę dopuszczenia Węgier do Ligi Narodów, zapewnia że Mała Ententa, w imieniu której będzie przemawiał Benesz, nie będzie się sprzeciwiała zasadniczo temu, uzależnia jednak zgodę przez uprzednie uznanie przez Ligę stanowiska Małej Ententy, sprzeciwiającego się przywróceniu monarchii na Węgrzech.

Co do ewentualnej kandydatury Niemiec na stanowisko członka Ligi, pogląd Małej Ententy na tą sprawę jest zgodny z poglądem Francji.

Na „Zielonej Wyspie“.

POTYCZKI MIĘDZY WOJSKAMI NARODOWEMI A NIEREGULARNEMI.

DUBLIN 3 (PAT) Wojska narodowe zaskoczyły wojska nieregularne w miejscowości Dungarwan w hrabstwie Waterford, przy czym czterech żołnierzy armii nieregularnej zostało zabitych. Wojska nieregularne w miejscowości Cork zaatakowały wojska naro-

dowe w chwili zmiany warty, zabijając dwóch żołnierzy i raniąc sześciu. W czasie nocnej strzelaniny, jaka wywiązała się w Dublinie, wojska narodowe zabiły 3 żołnierzy armii nieregularnej, a 15 wzięli do niewoli. De Valera ma się znajdować w Macroom.

Z OSTATNIEJ CHWILI

W SPRAWIE DEŁGÓW NIEMIECKICH.

PARYŻ 3 (PAT) Przewodniczący komisji dla wykonania traktatów pokojowych Klotz wystosował do Poincarego list, w którym prosił o sprecyzowanie wniosków komisji odszkodowań, zawierających słowa o wielkim znaczeniu, a mianowicie o ewentualnej redukcji ciężarów zagranicznych Niemiec.

Poincare odpowiedział, że rząd zakomunikował p. Dubois niedogodność tej dwuznacznej redakcji. W odpowiedzi Dubois stwierdził, że nie myślał nigdy o redukcji kosztów praw Francji. Poincare dodał, że rząd obstaje przy stanowisku, któremu niejednokrotnie dał wyraz w oświadczeniach publicznych. Nie mógłby on również dopuścić do jakiegokolwiek redukcji wiarygodności Francji w Niemczech i wyobraża sobie zmniejszenie kosztów. Rzeczy tylko w związku z ogólnym

uregulowaniem, które obejmuje również likwidację wszystkich długów międzysojusznicznych.

PRZED OTWARCIEM TARGÓW WSCHODNICH.

LWÓW 3.9 (AW) Z Jugosławii zgłoszono telegraficznie wyjazd delegatów Jugosławii na otwarcie Targów Wschodnich. Wycieczka polskiego związku towaryszystw kupieckich województwa śląskiego przybędzie do Lwowa 6 września. W wycieczce bierze udział 60 osób. Wedle doniesień izby handlowej polsko-węgierskiej dn. 7 bm. z Budapesztu przybywa grupa kupców i przemysłowców, oraz sekretarz generalny izby węgiersko-polskiej dr. Foltenyi i dyrektor izby warszawskiej Henryk Brodowski. Austriacki konsul we Lwowie baron Ursjan został delegowany do urzędu reprezentującego rząd austriacki przy otwarciu Targów Wschodnich.

Hojna ofjara francuzów.

WARSZAWA 3 | 9 (A. W.) Oklaskami przyjęto zawiadomienie, iż członkowie bawiący w Polsce francuskiej delegacji handlowej za pośrednictwem swych przedstawicieli pp. Alberta Tieman i Armonda Meggle złożyli milion marek na ubogich m. Warszawy. (2)

Zatwierdzenie członków wyborczego kom. okręgowego.

WARSZAWA 3 | 8 (A. W.) Na specjalnym wczorajszym zebraniu rady miejskiej zaakceptowano przedstawioną na komisję listę członków do wyborczego komitetu okręgowego. Lista składa się z 2,040 nazwisk. Przewodniczący podniósł przy tej okazji ogrom pracy, jaką miała do załatwienia komisja. (2)

Francuska misja ekonomiczna w Krakowie.

KRAKÓW 3 (PAT) Dnia 2 b. m. o godz. 10. 40 wieczorem przybyła do Krakowa francuska misja ekonomiczna. Na dworcu oczekiwał gości zastępca wojewody Kowalikowski z gronem urzędników, wiceprezes Wielgus, prezes Izby handlowej Epstein, starosta krakowski dr. Bał, z ramienia „Tow. przyjaciół Francji“ radca Stryjeński i rotmistrz hr. Pułowski. Gości powitał dr. Wielgus, podnosząc, że obecnie wycieczka w przeciwieństwie do poprzedniej interesującej się głównie zabytkami, zajmie się zbadaniem naszego handlu i przemysłu. Na przemówienie wiceprezydenta miasta odpowiedział w gorących słowach jeden z gości, poczem członkowie misji odjechali do hotelu.

Wczoraj odbyło się w sali Starego teatru, na którym byli obecni przedstawiciele władz i sfer przemysłowych. Dziś zwiedzili goście Muzeum narodowe, kościół Mariacki i zamek na Wawelu; poczem udali się do Izby handlowej, gdzie ich powitał prezes izby. Następnie odbył się obiad w sali Teatru Starego. Po południu wycieczka zwiedziła saliny w Wieliczce, fabrykę fajansów w ska winie, oraz stajnię samochodów w Dębnikach. Odjazd nastąpił dziś w nocy. (7)

Manewry armji czechosłowackiej.

PRAGA 3 (Pat) Armja czechosłowacka rozpoczęła pierwsze manewry wczoraj w obecności misji wojskowych: angielskiej, włoskiej, polskiej, rumuńskiej, serbskiej szwajcarskiej, greckiej, amerykańskiej i japońskiej. Prezydent Massaryk będzie obecny przy końcu manewrów. (7)

Węgry mają być przyjęte do Ligi Narodów.

PARYŻ 3. 0. A.W.) Wedle doniesień z Genewy przyjęcie Węgier do Ligi Narodów nie natrafi na żadne trudności, nawet, ze strony Małej Ententy. Prasa francuska odnosi się do tej sprawy nawet z pewną sympatią. Jedynym warunkiem ma być wykluczenie możliwości wprowadzenia na tron węgierski członków rodziny Habsburskiej. (7)

O granicę Węgier.

GENEWA 3. 9. (A.W.) Rozprawy nad regulację granicy Węgier mają być przedłożone w ciągu 8 dni na nowym posiedzeniu Ligi Narodów. W sobotę 9 b.m. prezes komisji granicznej ma or. Jocard złożyć radzie Ligi sprawozdanie. (7)

Tokarnia

ociągowa 2 metry długa
swojej roboty do sprzedania
ul. Bazarna 1 Cza-kow
ski. (3641K1)

S. † P.

Michalina z Ziętkiewiczów**POTAPSKA**

opatrzona Sw. Sakramentami spokojnie zasnęła w Panu Bogu dnia 2 września 1922 r. u syna swego księdza proboszcza w Rudzie Pabjanickiej przeżywszy lat 64.

Przewiezienie drogich zwłok z domu żaloby na dworzec Pabjanicki we wtorek o godzinie 4-ej po południu, w środę o godzinie 10-ej rano nabożeństwo żałobne w kościele parafjalnym w Sieradzu i bezpośrednie wyprowadzenie zwłok na miejscowy cmentarz do grobów rodzinnych.

O smutnym obrzędzie tą drogą zawiadamiają krewnych, przyjaciół i życzliwych w głębokim pograżeniu smutku

(XYD1)

synowie, córki, zięciowie i wnuki.**KRONIKA****— Kalendarzyk**

Dziś, Poniedziałek, 4 września Rozalji.
Wschód słońca g. 4 m. 52
Zachód g. 7 m. 19.

— Widowska.

„Luna“ (Przejazd 1)
„Wieś miedzianych ludzi“
„Odeon“ Przejazd 2
„Forwanie Lady Greystock“
Grand-Kino (Piotrkowska 72)
„Życie za życie“
Teatr letni „Scala“ (Cegielniana 18)
„Jastrząb“
Kino Popularne (Konstantynowska 16)
„Tajemnica cyrku Dairura“
Ogród Ogniaska Załog. (Przejazd) i
Koncert orkiestry St. Namysłowskiego.

— Kalendarzyk historyczny.

1437 Swidrygiello uznaje zwierzchnią władzę Polski.

Wiadomości bieżące.**— Nowe trudności przy meldowaniu mieszkańców.**

C) Nasza polska biurokracja ma to do siebie, iż bardzo sprytnie umie sobie wyrabiać ulgi w robocie biurowej, aby zyskiwać więcej czasu na palenie papierosów, politykowanie, flirt z koleżankami, manikiry i t. p.

Oto przykład.

Dotychczas tak za czasów, niewoli rosyjskiej jak również okupacji niemieckiej, meldunki lokatorów obowiązywały kamienicznika lub jego rządcę domu i policję. Obowiązkiem nowego lokatora było tylko złożenie go spodarzowi swych legitymacji osobistych.

Obecnie nasza polska biurokracja wpro wadziła „małeńką inowacyjkę“ zobowiązując lokatora do przedstawiania razem z pasz portem do w o d u w y m e l d o w a n i a z p o poprzedniego miejsca zamieszkania.

Przeciwko takim zakusom policji na pra wa mieszkańców miasta zanosimy surowy pro test. Meldunki należą do policji i gospodarzy domów i wszelkie obarczanie mieszkańców do starczaniem — poza paszportem — dowodów wymeldowania jest zamachem na nasze prawa. Na to policja ma papier, atrament w rezulta cie telefony do usługi. (7)

— O walkę z drożyzną.

Z różnych sfer otrzymujemy codziennie kilka zażaleń na tle drożyznianym. Jeden skarży się na piekarzy, drugi na kupców kolo nialnych, trzeci znowu na blawatników i szew ców inny zaś na robotników i rolników a wszy scy czynią to w rozgoryczeniu na obecne sto sunki, które dochodzą wprost do niemożliwo ści. Istotnie obecna fala drożyzniana ude rzyła tak niespodzianie i dotkliwie wszystkie prawie warstwy ludu pracującego, że zdaje się niema już wyjścia żadnego jak oddanie się „woli Bożej“. Nie wątpimy, że robotnicy za rabiający swój grosz ciężką pracą ręczną jak i wszelkiego rodzaju urzędnicy i innych ka tegorji pracownicy są obecnie w rozpaczliwym

położeniu.

Rozgoryczenie z tego powodu z każdym dniem wzrasta.

— Nowe podrożenie papieru gazetowego

Związek papierników polskich odbył dnia 29 sierpnia posiedzenie, na którym uchwa lono podnieść cenę papieru gazetowego o dal sze 33 proc.

Warto zaznaczyć, że od 1-go czerwca do 1-go września cena papieru podskoczyła o 125 procent.

Ta nowa podwyżka zaskoczyła nieocze kiwanie wydawnictwa gazetowe, które nie liczyły się z nią przy ostatnim podwyższeniu cen za prenumeratę i sprzedaż gazet. To też najprawdopodobniej już w dniach najbliż szych gazety warszawskie podrożeją pono wnie z 60 na 80 mk., a ten sam los czeka gazy ty prowincjonalne.

W związku z tą ostatnią podwyżką cen papieru gazetowego, wszystkie pisma żydow skie, wyznaczyły już od 1 września cenę 100 do 150 mk. za egzemplarz.

— Zaczynamy podróżować kulturalnie.

Władze kolejowe postanowiły wydziełać w wagonach kolejowych przedziały dla kobiet i niepalących.

W związku z tem wydano zarządzenie, w myśl którego dla niepalących należy wydziełać połowę wagonów każdej klasy, nie licząc wa gonów kursowych (bezpośredniej komunikacji). W razie nieparzystej liczby należy o jeden wa gon więcej przydziałać na korzyść palących.

Jeżeli w składzie pociągu jest tylko jeden przedział 1 lub 2-ej klasy, wówczas w przedzia le tym jest dozwolone palenie wyłącznie za zgodą wszystkich pasażerów.

Dla kobiet winien być rezerwowany w klasie II-ej jeden przedział, a w klasie III-ej — dwa przedziały. Przedziały dla kobiet muszą być wydzielane z reguły w wagonach dla pał a c y c h. (2)

— Jak będziemy dostawali pieniądze?

Minister poczt i telegrafów wydał roz porządzenie, wedle którego od uznania po szczególnych dyrekcji poczt i telegrafów nale ży rozszerzenie granic doręczenia odbiorcom do domu przekazów P. K. O. z pieniędzmi, tu dzież listów wartościowych i paczek o pod a nej wartości w miejscowym okręgu doręczeń do 100,000 marek, w zamiejscowym zaś okre gu — do 20,000 marek.

Rozporządzenie powyższe ma obowiązy wać z dniem 1 września br. na całym obszarze państwa, z wyjątkiem Górnego Śląska.

— Zapowiedź pogodnej jesieni.

Lato tegoroczne było z małymi wyjątkami chłodne, dżdżyste, czego przyczyną, zdaniem ba dacy jest nagromadzenie olbrzymich lodowców na północnej części oceanu Atlantyckiego. We dług istniejącej reguły meteorologicznej, która rzadko zawodzi, po zimnych jak w b. r. mie siącach letnich, następują tygodnie znacznie cie płejsze i te nastąpić mają w porze zbliżającej się jesieni. Czy też nie mylą się meteorolodzy, zobaczymy. Tymczasem ciężmy się pogodą, którą nas darzą ostatnie dni lata. (4)

Wypadki i kradzieże.**— Sidła na złodzieja.**

W ostatnich czasach u niejakiego Goldmana zam, przy ul. Piotrkowskiej 187 popełniano systematyczna kradzież, o którą podejrzewał swą służącą. Pragnąc schwycić złodzieja na go racym uczynku, zostawił za firanką człowieka, który przekonał się że domniemanym złodzie jem była istotnie służąca Goldmana, Józefa So bol. Domowego złodzieja aresztowano i sta s ł a n o d o u r z e d u ś l e d c z e g o. (7)

— Zabójstwo.

(1) W dniu 1. 9. rb. we wsi Piątkowice, gminy Górka Pabjanicka zamordowano Marjan nę Wróbel lat 65, Podejrzanego o zabójstwo Marcina Schmitke, aresztowano i odstawiono do sędziego śledczego w Pabjanicach. Zabój zostało dokonano na tle nieporozumień ro dzinnych. (7)

Teatr i sztuka.**TEATR MIEJSKI.**

Nadzwyczajne powodzenie, jakim cieszy się tragedia Żeromskiego „Sulkowski“ zniewala dyrekcję teatru do wystawienia tego arcydzieła w dniach: poniedziałek 4.9, wtorek 5.9 i środa 6 września. W czwartek 7 września premiera „szukania“ pełnej głębo kiej poezji i humoru maskarady Jaciuta Bonas vente „Krag interesów“ sztuka ta, w której występują osoby włoskiej „Comedi del' arte“ będzie wystawiona w stylowych dekoracjach projektowanych i wykonanych przez arty stę—malarza Józefa Wodyńskiego. Reżyse ruje dyr. Henryk Barwiński. W głównych rolach występują pp. Podgórska i Wośkowski

Ze sportu**Lotnicy polscy w Szwajcarii.**

Przybyli do Zurychu lotnicy wojsk polskich ppłk. Raiski, kpt. Filipowicz, kpt. Krzyczkowski i por. Gedygowdy dla wzięcia udziału w międzynarodowych zawodach lotniczych, mają cych się odbyć w niedzielę d. 3 b. m. Lotnicy opuścili Warszawę dnia 27 sierpnia. Po 4-cy godzinach przybyli do Pragi, gdzie zostali przy jęci przez szefa czesko-słowackiego sztabu ge neralnego Mittelhausena oraz przez lotników. O godz. 12 w południe lotnicy opuścili Pragę i wylądowali o 4-ej po południu na lotnisku zurychskim, gdzie zostali przyjęci nader sym patycznie przez przedstawicieli lotnictwa szwaj carskiego. Onegdaj lotnicy byli przyjęci przez bawiącego na urlopie w Lucernie pośła szwaj carskiego w Warszawie płk. Pfefera i przez pośła polskiego w Berlinie Modzelewskiego. Na przyjęciu byli obecni przedstawiciele związków gospodarczych i zawodowych, udający się z wy ciezką do Polski. Lotnicy wezmą udział w określonym locie alpejskim i w poszczególnych zawodach lotniczych. (2)

Komunikat.

— Kierownictwo Instytutu Nauczycielskiego Koła Łódzkiego Tow. Nauczycieli Szkół Śred nich i Wyższych

podaje do wiadomości, że od dnia 15 września 1922 roku prowadzić będzie w Łodzi:

1. Instytut nauczycielski dla nauczycieli szkół średnich (wszystkie grupy przedmiotów) (semestr I i II).

2. Wykłady publiczne w zakresie wydziału fi lozoficznego (semestr I.)

3. Wykłady publiczne w zakresie wydziału pr o w n o - s p o t e c z n e g o (semestr I.)

Nadto w porozumieniu z wydziałem Oświaty i Kultury m. Łódzi

4. Roczne kursy dokształcające dla niewykwalifikowanych nauczycieli szkół powszechnych.
 5. Dwuletnie kursy wyższe dla wykwalifikowanych nauczycieli szkół powszechnych (wszystkie grupy przedmiotów semestr I i II).
 Kursy ad 4 i 5 otrzymują uprawnienia, przysługujące kursom państwowym na mocy rozporządzenia Ministerstwa W. R. i O. P. L. dz. 12776] z dn. 11 VIII 1922 r.
 Zapisy rozpoczynają się dnia 4 września 1922 r. w gmachu gimnazjum miejskiego w Łodzi, ul. Sienkiewicza 44, parter, od godz. 5 — 8 po poł.
 (—) Józef Kowalczyk (—) Tadeusz Czapczyński
 o) sekretarz. (5650-2) kierownik.

Ze świata.

OFFENBACH I KAPELUSZNIK.

§ Bywalcom teatralnym znana jest arcywesoła operetka Offenbacha „Życie paryskie”, w której wybitną rolę odgrywa zakochany kapelusznik Offenbach nazwał go Lerouge, chcąc w ten sposób zrobić reklamę swemu kapelusznikowi, tak się wabił, i tanim kosztem zyskać kubana w postaci — nowego kapelusza. Nieostrożnie zwierzył się z tem autorowi libretta Lefrancowi. Ten nic nie rzekł, lecz po biegu czempredzej do artysty, który w sztuce ma wymienione nazwisko kapelusznika i za

klął na dawną przysięgę: „Mój bracie nazwij się na scenie nie Lerouge, lecz Marc Michel. Tak się zowie mój kapelusznik, a ja potrzebuję na swą nową kapelusza! — Artysta obiecał uczynić wedle życzenia. W dniu premiery, obaj kapelusznicy zawiadomieni, każdy przez swego klienta, że przygotowują się dla nich bajeczna reklama, siedzieli w pierwszym rzędzie krzesła, oczekując z napięciem wymówienia swego nazwiska i ciesząc się z góry na myśl o reklamie. Jednak rozczarowanie ich było ogromne, gdyż artysta wymienił nazwisko kapelusznika Garidelle. Offenbach i Lefranc w antrakcie wpadli wściekły na winowajcę, który jednak ze stoickim spokojem odparł: „Cóż chcecie, mój drodzy, miałem zamiar wam do godzić, lecz nieszczęście chciało że właśnie również potrzebuje kapelusza, a dostawcą moim jest — Garidelle... Kompozytor i librecista odeszli jak zmyci, uznając w duchu słusność zasady: „każdy sobie — rzepkę skrobie”. (7)

Przemysł i handel.

Brak węgla w Niemczech.

(=) Zaopatrzenie w węgiel kolej niemiec

kich w ostatnich dniach staje się coraz trudniejsza. W celu zapewnienia prawidłowego ruchu kolejnym jest, by składy kolejowe były zaopatrzone w węgiel przynajmniej na 21 dni, a w Prusach Wschodnich nawet na 35 dni. Tymczasem w ostatnich dniach zapasy wyczerpały się i koleje posiadają ich najwyżej na 2 do 3 dni i zmuszone są zaopatrywać się w węgiel z dnia na dzień. Są zatem stale pod groźbą przymusowej przerwy ruchu z powodu braku węgla.

Ministerium komunikacji zażądało większych dostaw. Zarządy kopalni w okręgu Ruhry zarządziły nadliczbowe szychy, pomimo to, jednak zaopatrzenie jest niedostateczne, wobec czego administracja kolei postanowiła sprowadzić węgiel angielski i z zagłębia Saary, im port angielski napotkał jednak na nieprzewidziane trudności, porty bowiem niemieckie nie są w stanie przyjąć tak wielkich ilości węgla, z drugiej strony strajk maszynistów na statkach morskich powstrzymywał przez długi czas transporty morskie. Trzeba dodać, że za kupy węgla zagranicą obciążają nadzwyczajnie budżety kolejowe. (7)

Pamiętajcie o weteranach 63 roku

8 — mio Klasowe Gimnazjum Reajno Zeńskie
L. Siennickiej
 Piotrkowska 157 (wł. Eugenja Krygerowa)
 Zapisy przyjmuje kancelarja szkoły codziennie od 9 — 1. 3707k3

Szyby okienne posiada stale na składzie, oraz wykonywa wszelkie roboty szklarskie solidnie i tanio. Firma: Chrześcijańska Jan Cendryk Łódź, ul. Piotrkowska 249 3686d10

KUPUJĘ brylanty, złoto, srebro, zegarki biżuterje, stare zęby, placę najlepiej Konstanyńska 7 MILICH prawa of. l. p. 2250K

Kupuje meble dywany, maszyny do szycia futra, garderobę i sprzęty domowe. WAJCMAN Dzielna 19 (2552K)

Kupuję meble, dywany, garderobę, maszyny do szycia. Placę najlepiej Wajnreich, Benedykta 19. 35171d

Sklep rzeźniczy z urządzeniem i mieszkaniem sprzedam byle by zaraz, ul. Krucza 19 3673K5

Drobne ogłoszenia:

Kupno i sprzedaż:
AA Meble sypialnie stołowe szafy łóżka stoły krzesła otomany kozetki krzesła wiedeńskie oraz inne sprzedaje Przędziecki Piotrkowska 108 6262-0
A Meble, szafy, łóżka, nocne szafki, stoły, krzesła, biurka sprzedaje najtaniej Kaczorowski Piotrkowska 35 w podwórzu. 7975-2
A Otomanę, szafę, bielizniarkę, stół, łóżka, etażerkę sprzedam Przejazd 24-5. 8029-2
Wilczka suczkę 3 miesięczną sprzedam Wólczńska 95. sklep z obuwem. 8016-2
Sprzedam szafę, otomanę, maszynę, łóżka, nylkowe i różne meble Krucza 4 m. 18. 8017-2
Z powodu zmiany interesu sprzedam sklep spożywczy z pokojem i kuchnią Chojny ul. Wysockiego 4 (dawniej Lesna) 8026-3

Z powodu wyjazdu sklep do sprzedania zaraz dowiedzieć się można ul. Gdańska 85 u p. Przybylskiej. 8044-3
Różni rodzajów materiałów po cenach możliwie niskich sprzedaje Wólczńska 62-10 7594-2
Rower sprzedam tanio Piotrkowska 178 Krzemieński. 7770-4
Sprzedam połowę domu 8 mieszkań blisko Rzgowskiej 4000,000 mk. Dowiedzieć się można Krucza 1 stolarnia. 8038-2
Z powodu wyjazdu sprzedam biurko, szafę, otomanę, leżankę, umywalkę, komodę, łóżka, szafki nocne stół, krzesła, zegar, tremo, słupki Piotrkowska, 225-5. 7923-5
Dachówka astbestcementowa i zwyżajna do sprzedania Konstanyńska 115. 7917-2
Sklep rzeźniczy do sprzedania z całkowitem urządzeniem. Wiadomość Tuszyńska 9. 7953-2
Sprzedam sklep spożywczy z mieszkaniem Kilińskiego 70.

prawo sukcesyjne dwu morgowe do sprzedania cena przystępna Łagiewniki Nowe J. Jurak. 7992-2
Oficyna 3 piętrowa do sprzedania Bazarza 4. Wiadomość Łatomińska 17 a Lipińskiego. 7963-2

Różne:
A kuszerka Pipikowa przyjmuje zamówienia pań miejscowych i przyjezdnych Piotrkowska 182. 7941-12
Nauczycielki, freblanki z muzyką, obcymi językami na stałe, na godziny bony, pielęgniarki, gospodynie, biuralistki, handlowczyńce poleca Biuro Ludwińskiej Piotrkowska 109. 7948-7

Francuzkę wychowawczynię z chlubnymi świadectwami poleca Biuro Ludwińskiej Piotrkowska 109. 7949-2

Student uziela korepetycji w zakresie 8 klas Gdańska 46 m. 11. 7926-3
Inteligentna panna z 3 letnią praktyką biurową i znajomością buchalterji, poszukuje posady. Oferty do Rozwoju pod „Energiczna”. 7962-2
Mieszkanie zamienie o 1 oknie na drugim piętrze w murywanym domu ul. Ludwiki 51 A. Ruta 7884-3
Nauczycielka z muzyką otrzyma korzystną posadę Biuro Ludwińskiej Piotrkowska 109. 7994-2

Osoba znająca się dobrze na gospodarstwie, poszukuje odpowiedniej posady. Oferty pod „Gospodarstwo” 7903-3
Gospodyni umiejąca gotować otrzyma korzystną posadę Biuro Ludwińskiej Piotrkowska 109. 7995-2
Potrzebny chłopiec do sklepu uczelnych rodziców Brzezińska 10. Plac. 7996-2
Pół miliona marek chcę pożyczyc do korzystnego interesu. Oferty do Rozwoju pod „Interes”. 7996-2
Pokoju z kuchnią poszukuję od zaraz, lub od 1 października za dobrem wynagrodzeniem. Oferty do Red. Rozwoju pod „J. Z.” 8000-2

Tow. Akc. Browaru Parowego SS-ron K. ANSTADTA
 w ŁODZI, ul. Pomorska 36. Założone w roku 1867
TELEFON 22-31.
 Największy browar w miejscu. Największy browar w miejscu.
 Poleca powszechnie uznane pierwszorządne:
PIWO PILZENSKIE BAWARSKIE MONACHIJSKIE PORTER
 Własnej fabrykacji chłodzi, czy sty, płynny
Kwas Węglany Co2
 N. B. Uprasza się przy kupnie o zwrócenie uwagi na etykiety i korki stemplow. GROTA.
 w cylindrach stalowych po 20, 10 i 8 K.
TELEFON 22-31

STUDENT uziela matematyki, łaciny, fizyki, języków Kilińskiego 86 m. 5 (godz. 6). 8047-2
Potrzebni zdolni malarze na wyjazd ul. Okrzei 5 Przedmieście Kilińskiego K. Owkisz 8054-2
Tokarnia pociągowa długość w. kłernerach 75 cm. do 1 metra kupię Kilińskiego 128 Polaczek. 8021-3
Potrzebni zdolni malarze i olejnicy Gubernatorska 25 m. 2 8027-3
Poszukuję zdolnych czeladzi krawieckich Łódź Sienkiewicza 71 B. Mizera. 8020-3
Zagubione dokumenty
Frydman Hanna zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi. 8004-2

Depta Jan zagubił paszport niemiecki wydany w Łodzi, oraz patent na handel mąką wydany w Łodzi. 8010-2
Pawlak Stefan zagubił paszport wydany w Łodzi. 7998-2
Karwański Zygmunt posterunkowy Komisarjatu Zgierskiego zagubił legitymację służbową wydaną przez Komendę II Okręgu Łódzkiego za № 2172 7993-2
Estlinger Jan zagubił kartę zwolnienia wyd. w P. K. U. w Łodzi. 8043-3
Gadomska Stanisława zagubiła paszport polski wyd. w gm. Skotniki. 8022-3
Kasprzak Marja zagubiła paszport wyd. w Łodzi. 8024-3

Chmielewska Bronisława zagubiła tymczasowy paszport wydany w Kaliszu. 8025-2
Dr. S. KANTOR specjalista chorób wenerycznych i skórnych. Ul. Ewangelicka 2. Godz. przyjęć od 9-2 i 6-8. Panie od 5-6. 3613
Dr. Artur Banasz urolog. Choroby nerek, pęcherza, dróg moczowych, chron. rzeźączka. Przyjmuje od g. 5 i pół do 11. **Moniuszki № 11.**
Usoba znająca szycie i gospodarstwo domowe przyjmie miejsce gospodyni folwarku lub na probostwie Łaskawe oferty proszę składać w Rozwoju pod „W W” 3656d3

Cena ogłoszeń przed tekstem i w tekście 800 mk., za tekstem 200 mk., zwyczajne 80 mk., wśród drobnych 140 mk., nekrologi 160 mk., komunikaty 200 mk. za wiersz nonparelowy lub jego miernik, drobne ogłoszenie bezterminowe 20 mk. za wyraz, duże litery 160 mk., dla poszukujących pracy 10 mk., najmniejsze ogłoszenie 200 mk. Ogłoszenia zamiejscowe 50 proc. drożej zagraniczne 100 proc. drożej. Stronica przed tekstem dla ogłoszeń podzielona na 8 łamów, z tekstem 5 łamów. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa Redakcja za bezpłatne. Ogłoszenia przyjmujące od godz. 6-ej, po 6-ej dolicza się 50 proc. Za nieterminowe wychodzenie ogłoszeń administracja nie odpowiada. Każda nowa podwyżka obowiązuje już przyjęte od dnia zmiany cen bez uprzedzenia. „Rozwój” można zamawiać w Zgierzu u p. Lacha, w Pabjanicach u p. Zatorskiego ul. Zamkowa.